

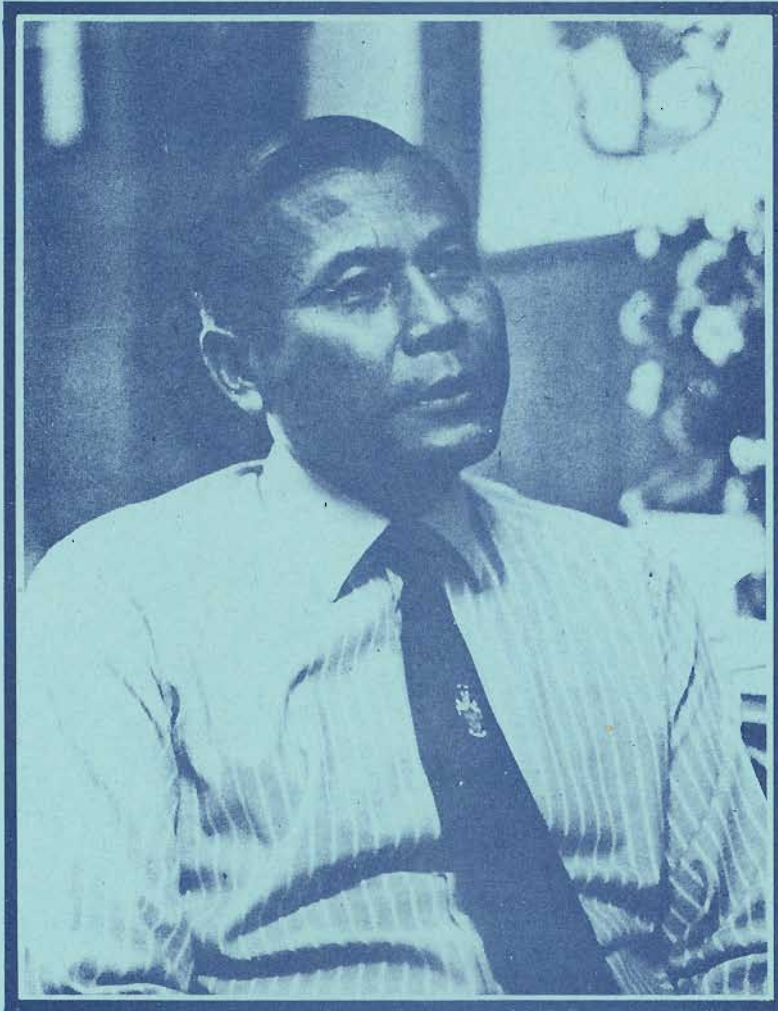
PPA 6

PPA 6

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม

00305

ดร. สายหยุด จำปาทอง

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพและปริมาณ
ของการจัดการศึกษาของวิทยาลัยครู

ใช้เฉพาะในบริเวณ
บริการเอกสารอีสานเท่านั้น

เรื่อง

สำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บวรราชคาม

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพและปริมาณ ของการจัดการศึกษาของวิทยาลัยครู

ดร.สายหยุด จำปาทอง
อธิบดีกรมการฝึกหัดครู

ใช้เฉพาะในบริเวณ
บริการเอกสารดีเด่นเท่านั้น

ในการประชุมสัมมนา แนวทางพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาการอื่น ของสภาการฝึกหัดครู
เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง

25-27 พฤศจิกายน 2529

ณ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

CI-006

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพและปริมาณของการจัดการศึกษาของวิทยาลัยครู

นับแต่กลางแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 3 เป็นต้นมา สัญญาณของการอึมทัวของความ
ต้องการครูเริ่มปรากฏขึ้นและเป็นอยู่ตลอดมา ปัจจุบันได้มีข้อมูลให้เห็นชัดเจนว่า ได้มีการผลิตครู
เกินอัตราที่จะรับได้จึงยังผลให้สถาบันฝึกหัดครูเฉพาะอย่างยิ่งวิทยาลัยครู จำเป็นต้องลดปริมาณ
การผลิตครูลง หันมาเน้นการพัฒนาด้านคุณภาพและการฝึกอบรมครูประจำการมากขึ้น ขณะเดียวกัน
ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงในด้านโครงสร้างขึ้น ในอันที่จะทำให้วิทยาลัยครูสามารถทำหน้าที่สนอง
ความต้องการของชุมชนและสังคมได้มากขึ้น โดยได้มีประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้ง
วิทยาลัยชุมชนขึ้นในวิทยาลัยครู ซึ่งยังผลให้วิทยาลัยครูสามารถขยายฐานสาขาวิชาที่ต่ำกว่าระดับ
ปริญญาตรีในรูปของวิทยาลัยชุมชนได้ และในระยะเวลาต่อจากนั้นไม่นานนักได้มีการแก้ไขพระราช
บัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 ขึ้นใน พ.ศ. 2527 ซึ่งทำให้วิทยาลัยครูเป็นสถาบันการศึกษา
และวิจัยที่สามารถให้การศึกษอบรมสาขาวิชาการศึกษาต่าง ๆ ได้ถึงระดับปริญญาตรีและได้มีการพัฒนา
งานของวิทยาลัย โดยลำดับมาจนจะเข้าสู่ช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6
แผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6

ตามแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

“เพื่อพัฒนาอุดมศึกษาโดยมุ่งให้กลุ่มวิทยาลัยครูเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่สมบูรณ์ดำเนินการ
การผลิตบัณฑิตและบุคลากรสาขาวิชาครูและวิชาการต่าง ๆ ส่งเสริมวิถึฐานะของบุคลากรประจำการ
ทำการวิจัย ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และบริการวิชาการแก่ชุมชนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม”

เมื่อวัตถุประสงค์ได้วางไว้เช่นนี้ทุกคนจะต้องยึดทิศทางนี้ร่วมกัน โดยเฉพาะแนวทาง
ที่จะทำให้กลุ่ม (สหวิทยาลัย) เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่สมบูรณ์ ทั้งนี้ด้วยแนวนโยบาย 15 ประการ
ดังต่อไปนี้

1. ผลลัพธ์ที่ดีที่มีคุณภาพและมีคุณธรรม สามารถพัฒนาตนเองให้เข้ากับภาวะ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สามารถในการสร้างงานและประกอบอาชีพอิสระได้
2. มุ่งผลิตครูระดับปริญญาในสาขาวิชาที่ขาดแคลนและให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม
3. ขยายการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับ **ความต้องการของท้องถิ่น**
4. ปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
5. ส่งเสริมคุณภาพทางวิชาการ โดยจัดให้มีเอกสาร ตำรา สื่อการเรียนการสอน ห้องปฏิบัติการและงบประมาณสนับสนุนตามเกณฑ์มาตรฐานระดับอุดมศึกษา
6. พัฒนาอาจารย์เพิ่มประสิทธิภาพในการสอนและการวิจัย และให้มีสัดส่วนของ วุฒิปริญญาของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐาน ตลอดจนส่งเสริมการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชา
7. ปรับปรุงระบบและรูปแบบในการให้การศึกษาฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะ และ/หรือสมรรถภาพในการประกอบอาชีพ การพัฒนาคุณภาพของงานของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนบุคลากรประจำการสาขาวิชาการต่าง ๆ
8. ส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ การวิจัยเพื่อพัฒนางาน ความหน้าที่ของวิทยาลัยครูและกลุ่มวิทยาลัยครู และมุ่งเน้นการวิจัยเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น
9. ส่งเสริมให้มีการศึกษา ค้นคว้า วิจัย อนุรักษ์ พัฒนาและเผยแพร่ศิลป-วัฒนธรรมไทย ทั้งวัฒนธรรมท้องถิ่นและวัฒนธรรมประจำชาติ โดยเฉพาะความนิยมไทย
10. ส่งเสริมให้มีการบริการทางวิชาการแก่ชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยเน้นการให้การศึกษาต่อเนื่องในรูปของการเผยแพร่ความรู้และการฝึกอบรม
11. สนับสนุนให้มีการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเอง และส่งเสริมให้นักศึกษาร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรพัฒนาสุขภาพอนามัย การอยู่ร่วมกันในระบอบประชาธิปไตยและการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

12. ปรับปรุงระบบการแนะแนวอาชีพ และการจัดหางานแก่นักศึกษา ตลอดจนการติดตามผลการมีงานทำและการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
13. มุ่งพัฒนาครูวิทยาลักษณ์ครูให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่สมบูรณ์
14. จัดระบบการบริหารกรมการฝึกหัดครูให้เอื้อต่อการดำเนินงานของกลุ่มวิทยาลัยครู โดยการกระจายอำนาจและทรัพยากรไปยังกลุ่มวิทยาลัยครูให้สามารถทำหน้าที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาไว้ได้อย่างสมบูรณ์
15. ส่งเสริมให้มีการประสานงานและการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างวิทยาลัยครูกับหน่วยงานอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อประโยชน์สูงสุดร่วมกัน

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ของกรมการฝึกหัดครูได้กำหนดนโยบายไว้ 15 ข้อด้วยกัน การจัดการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตรจะต้องสืบเนื่องมาจากข้อมูลที่ได้ และแสดงถึงความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงานให้ท้องถิ่นและสังคมเป็นสำคัญ

ดังนั้นวิทยาลัยครูอันเป็นสถาบันอุดมศึกษาจะต้องตระหนักเข้าใจอย่างลึกซึ้งและดำเนินการตามนโยบาย ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดปริมาณและคุณภาพทางวิชาการ จะพบว่านโยบาย (ข้อที่ 1) เกี่ยวกับการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและมีคุณธรรม สามารถพัฒนาตนเองให้เข้ากับภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยสามารถสร้างงานและประกอบอาชีพอิสระได้ และนโยบาย (ข้อที่ 2) เกี่ยวกับการมุ่งผลิตครูระดับปริญญาในสาขาวิชาที่ขาดแคลน และให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และนโยบาย (ข้อที่ 3) เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและสังคม ส่วนนโยบายอีก 12 ข้อที่เหลือนั้น ส่วนใหญ่เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนให้นโยบาย 3 ข้อแรกบรรลุจุดประสงค์ยิ่งขึ้น

แผนการรับนักศึกษากับมาตรฐานวิชาการอุดมศึกษา

วิทยาลัยครูเป็นสถานอุดมศึกษาและเป็นองค์กรหนึ่ง มีหน้าที่โดยตรงในด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการสังคม และตลาดแรงงาน การกำหนดแผนการรับนักศึกษาจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบซึ่งเป็นตัวบ่งชี้มาตรฐานวิชาการระดับอุดมศึกษา อันประกอบด้วยองค์ประกอบใหญ่ 3 ประการ กล่าวคือ

องค์ประกอบที่หนึ่ง เกี่ยวกับการเตรียมและกำหนดข้อมูล

1. การพิจารณาถึงการกำหนดความต้องการ (Needs Assessment) วิทยาลัยครูควรหาคำตอบให้ได้ว่าความต้องการเกี่ยวกับการรับนักศึกษาเข้าเรียนในหลักสูตรระดับอุดมศึกษาคืออะไรแน่นอนที่สุด เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ประชาชนมากยิ่งขึ้น เพื่อลดอัตราการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ และเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น เพื่อบรรลุความต้องการดังกล่าว การรับนักศึกษาจะต้องคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงาน หรือผู้ใช้ผลผลิตอันดับแรกความต้องการของผู้เรียนอันดับต่อมา ส่วนความต้องการของสถาบันและผู้สอนถือเป็นอันดับสุดท้าย ข้อมูลที่ช่วยตอบได้แก่ ผลการวิจัย ผลการสัมมนาเอกสารทางวิชาการ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การพัฒนาหลักสูตรเพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงาน การกำหนดแผนการรับนักศึกษาในแต่ละวิทยาลัยนั้น จะต้องมีคำตอบดังกล่าวข้างต้นเรียบร้อยแล้ว มิฉะนั้นสถาบันการศึกษาจะเพิ่มอัตราการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษา อันจะก่อให้เกิดปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาวต่อไป การจัดหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และศักยภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ อันเป็นผลตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน และการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่สภาการฝึกหัดครูอนุมัติให้มี 3 ประเภท ที่ควรพิจารณาและยึดเป็นหลักในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเปิดสอนแต่ละประเภทดังต่อไปนี้

ประเภทที่หนึ่ง การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาระดับหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ถือเป็นมาตรฐานวิชาการระดับ Professional และเป็นหลักสูตรการเรียนอย่างต่อเนืองทั้งสายครุศาสตร์ สายศิลปศาสตร์ และสายวิทยาศาสตร์ โดยมีสิ่งที่ควรพิจารณาดังต่อไปนี้

(1) การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี โดยใน 2 ปีแรกจะจัดการเรียนการสอน เน้นการปูพื้นฐานวิชาสามัญเพิ่มเติมกับสิ่งมีชัยมศึกษาตอนปลาย และเป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานสำคัญที่นำไปใช้ประยุกต์ การวิเคราะห์และการวิจัย ในช่วง 2 ปีหลังของหลักสูตร

(2) ในกรณีที่นักศึกษาไม่สามารถเรียนผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรหรือการวัดผลการศึกษาของโปรแกรมหลักสูตร 4 ปี วิทยาลัยครูอาจจัดรายวิชาต่าง ๆ ที่อยู่ในหลักสูตรระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรมาเรียนทดแทน ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถออกประกอบอาชีพได้

ประเภทที่สอง การพัฒนาหลักสูตรปริญญาตรี 2 ปีหลัง เป็นหลักฐานที่มุ่งหมาย เพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะแก่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า เพื่อผลิตนักวิชาการและผู้ประกอบอาชีพระดับ Professional จะใช้เวลาเรียนประมาณ 2 ปี โดยมีสิ่งที่ควรพิจารณาดังนี้

(1) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าและต้องมีประสบการณ์ทางอาชีพพอสมควร เพื่อพัฒนาตนเองและการประกอบอาชีพให้อยู่ในมาตรฐานระดับ Professional ของอุดมศึกษา

(2) ลักษณะการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรปริญญาตรี 2 ปีหลัง จะแตกต่างกับการเรียนการสอน เนื้อหาวิชาช่วง 2 ปีหลังของหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี

(3) ในกรณีที่นักศึกษาไม่มีความรู้ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่ามาก่อน และมีความต้องการจะเข้าเรียนในหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ย่อมทำได้โดยโอนหน่วยกิตและเรียนรายวิชาต่าง ๆ ที่ตนเองไม่มีพื้นฐานมาก่อนเป็นการเพิ่มเติม เพื่อให้มีคุณสมบัติและพินความรู้ได้ตามเกณฑ์

ประเภทที่สาม การจัดหลักสูตรอนุปริญาโดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเพื่อนำความรู้ความสามารถไปประกอบอาชีพ โดยใช้ระยะเวลาในการเรียนประมาณ 2 ปีหลังจากมัธยมศึกษาตอนปลายในการจัดหลักสูตรระดับอนุปริญาควรมีพิจารณาและปฏิบัติดังนี้

(1) หลักสูตรอนุปริญา จะมีลักษณะแตกต่างกับการจัดการเรียนการสอนในระยะช่วง 2 ปีแรก ในหลักสูตรปริญาตรี 4 ปี

(2) การจัดทำหลักสูตรอนุปริญา 2 ปี ผู้จัดทำหลักสูตรต้องทราบความต้องการของตลาดแรงงานและผู้เรียนอย่างเด่นชัด วิทยาลัยจะต้องพิจารณาให้รอบคอบก่อนพิจารณาจัดทำหลักสูตรและหลักสูตรประเภทนี้ควรจะหาทางออกเป็นประการสุดท้าย

(3) การจัดโปรแกรมหลักสูตรอนุปริญาหรือเทียบเท่าสำหรับผู้ไม่สามารถเรียนผ่านเกณฑ์มาตรฐานในหลักสูตรปริญาตรี 4 ปี ควรพิจารณาอย่างยิ่ง

3. การพิจารณาความพร้อมในการเปิดสอน การรับนักศึกษาเข้าเรียนในโปรแกรมหลักสูตรประเภทใดประเภทหนึ่งนั้น วิทยาลัยครูจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบแล้ว มิฉะนั้นจะก่อให้เกิดความยุ่งยากในการจัดโปรแกรมการศึกษา และจะก่อให้เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์ถึงมาตรฐานทางวิชาการเป็นภาพรวมเชิงลบ แน่แน่นอนที่สุดหลักสูตรเป็นปัจจัยในการพิจารณาความพร้อมและพัฒนาศักยภาพในการเปิดสอนและยังเป็นการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาการ ซึ่งจะเป็นศักดิ์ศรีแก่กรมการฝึกหัดครูและสถาบันการศึกษาวิทยาลัยครู ขอให้วิทยาลัยครูจงพิจารณาอย่างถี่ถ้วนก่อนที่จะจัดสรรโควตาหรือจำนวนนักศึกษาที่จะเรียนในวิทยาลัยของตนว่า มีการจัดหลักสูตรโดยคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงานเป็นสำคัญ และวิทยาลัยมีความพร้อมหรือศักยภาพที่จะสามารถเปิดสอนหลักสูตรนั้นได้อย่างแท้จริง ดังนี้

(1) อาจารย์ผู้สอนประจำ (Faculty) ในหลักสูตรจะต้องมีวุฒิสองกว่าระดับที่เปิดสอนในสาขาที่ตรงตามหลักสูตรและวิชาเอกที่เปิดสอนโดยจะต้องมีจำนวนอาจารย์มากพอสมควร โครงการเปิดสอนนั้นจะต้องกำหนดจำนวน คุณวุฒิ และประสบการณ์ของบุคลากรผู้สอนให้ชัดเจน ตลอดจนการวางแผนการเตรียมบุคลากรผู้สอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว ในแง่การเรียนต่อและ/หรือไปฝึกอบรม

(2) การแสดงสิ่งอำนวยความสะดวก (Facility) ได้แก่ เครื่องมืออุปกรณ์ อาคารสถานที่ สื่อการเรียนการสอน งบประมาณ แหล่งฝึกหัดภาคปฏิบัติ รวมทั้งสถานประกอบการของรัฐและ/หรือเอกชนที่สนับสนุนโครงการเปิดหลักสูตรใหม่ให้เห็นอย่างชัดเจน รวมทั้งแผนดำเนินการ ต้องกำหนดอย่างชัดเจนว่าดำเนินการอย่างไรเกี่ยวกับการรับนักศึกษาแต่ละปีในหลักสูตร ชนิด หรือ ประเภทใดดังกล่าว

องค์ประกอบที่สอง เกี่ยวกับกระบวนการ (Process) ของสถาบันการศึกษา ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญ ได้แก่ การจัดการและการบริหารงานการศึกษาให้บรรลุ จุดประสงค์ และนโยบายการผลิตบัณฑิตและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยให้สอดคล้องกับปรัชญา และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอันเป็นตัวกำหนดมาตรฐานทางวิชาการและสนอง ความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม

องค์ประกอบที่สองนั้นในแง่ที่เกี่ยวกับกระบวนการผลิตบัณฑิตและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ คือ

1. การจัดการศึกษาและการบริหารหลักสูตร บุคลากรทุกระดับจะต้องได้รับการ ประชุมชี้แจงให้เข้าใจหลักสูตรที่เปิดสอน และสามารถจัดการสอน การบริหารงานทางด้านวิชาการ และบุคลากรให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร
2. ตัวบุคลากรผู้สอนจะต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพอยู่เสมอ โดยอาจจะจัด ให้มีการประชุมสัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหาคำการ เรียนการสอนหลักสูตรให้มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น นอกเหนือจากการจัดให้มีการฝึกอบรมทั้งระยะสั้น และระยะ ยาว
3. ฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอน จะต้องประสานงานระหว่างผู้บริหารการศึกษา กับผู้สอน โดยทำหน้าที่จัดชั้นเรียน จัดแผนการเรียนการสอน การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก และจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกระบวนการเรียนการสอนหลักสูตรนั้น ๆ

4. นักศึกษาหรือผู้เรียนในหลักสูตรจะต้องได้รับการฝึกฝนและอบรมให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะทางด้านวิชาการและมีเจตคติและตระหนักในคุณค่าของวิชาชีพให้อยู่ในระดับมาตรฐานวิชาการอุดมศึกษาและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม

องค์ประกอบที่สาม เกี่ยวกับคุณภาพผลผลิต (Output) ทางการศึกษาของสถาบันการศึกษาซึ่งจะเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาและเป็นศักดิ์ศรีแก่กรมการฝึกหัดครูและวิทยาลัยครู

ผลสืบเนื่องมาจากการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 ทำให้วิทยาลัยครูสามารถเปิดสอนและจัดการศึกษายศรศาสตร์ สายศิลปศาสตร์ และสายวิทยาศาสตร์ ดังนั้นการควบคุมมาตรฐานวิชาการจะเป็นสิ่งจำเป็นและต้องใช้ในการพิจารณาแก้ไข และตรวจสอบคุณภาพอยู่เสมอ โดยพิจารณาจากสิ่งเหล่านี้

1. ผู้บริหารทุกระดับชั้น ผู้สอนในหลักสูตรทุกระดับ ตลอดจนผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนการเรียนการสอนจะต้องตระหนักและทบทวนข้อบกพร่องและหาแนวทางแก้ไขบทบาทและหน้าที่โดยให้ระบุไว้ในแผนงานระดับอุดมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 7 แผนงาน และทั้ง 7 แผนงานประกอบด้วย 42 โครงการ (ดูรายละเอียดเอกสารที่กองแผนงานจัดทำและเผยแพร่) ซึ่งแผนงานและโครงการเหล่านี้จะเป็นตัวแปรอันหนึ่ง ซึ่งสามารถบ่งชี้ถึงคุณภาพการจัดการศึกษาในวิทยาลัยครูได้อย่างดี

2. การติดตามผู้สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับการมีงานทำและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งการติดตามผู้สำเร็จการศึกษาคือ เก็บข้อมูลย้อนกลับในการพิจารณาคุณภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษาสนองความต้องการของตลาดแรงงานและสังคมมากน้อยเพียงใดหรือไม่ ซึ่งจะนำข้อมูลที่ได้นำมาพิจารณาและปรับปรุงหลักสูตร และพัฒนาความพร้อมและศักยภาพในการจัดการศึกษาในวิทยาลัยครูต่อไป

3. ผลผลิตบัณฑิตสายครุศาสตร์ ได้ดำเนินการมานานพอสมควร ซึ่งวิทยาลัยครูสามารถหาข้อบกพร่องและพยายามปรับปรุงคุณภาพยิ่งขึ้น ถึงแม้ว่านโยบายการผลิตครูจะลดลงแต่ก็มีความเชื่อว่วิทยาลัยครูจะต้องทำหน้าที่ผลิตครูต่อไป นั่นก็คือวิทยาลัยครูจะต้องดูแลโน้มความต้องการและศึกษาความต้องการผู้ใช้ครูจากแหล่งข้อมูล เพื่อวางแผนผลิตกำลังคนทั้งระยะสั้นและระยะยาว

4. ผลผลิตบุคลากรและบัณฑิตสายวิชาชีพการอื่น ยังไม่มีข้อมูลพร้อมเพราะว่าวิทยาลัยครูเพิ่งเริ่มจัดการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2528 แม่นอนที่สุภวิทยาลัยครูที่จัดการศึกษาจะต้องมีการประเมินผลโครงการเปิดสอนเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานวิชาการ เมื่อมีระยะเวลาและช่วงหนึ่ง ถึงอย่างไรก็ตามผู้บริหารโปรแกรมหลักสูตรและผู้สอนหลักสูตรก็สามารถพิจารณาและวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในด้านการเปิดสอนปัจจุบันพอสมควร

แนวปฏิบัติ เกี่ยวกับแผนรับนักศึกษา

จากจุดประสงค์และนโยบายของวิทยาลัยครูในฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษาทำหน้าที่จัดการศึกษา ทำการวิจัย และบริการวิชาการแก่สังคม ให้กำหนดแผนงานและโครงการต่าง ๆ ขึ้น การเปลี่ยนแปลงและการขยายฐานทางวิชาการ จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบและถี่ถ้วน เพื่อให้ได้มาตรฐานวิชาการระดับอุดมศึกษา การกำหนดนโยบายโดยละเอียดการผลิตครู แต่เน้นคุณภาพการผลิตครูและยกมาตรฐานวิชาชีพครูให้สูงขึ้น ส่งเสริมการเปิดสอนวิชาการอื่น ได้แก่ สายศิลปศาสตร์ และสายวิทยาศาสตร์ จะต้องเพิ่มบทบาทและหน้าที่ในความรับผิดชอบของสถาบันและอาจารย์ผู้สอน การพัฒนาหลักสูตรและการเตรียมความพร้อมเพื่อให้เกิดศักยภาพและสามารถเปิดสอนหลักสูตรนั้นได้ ต่อไปนี้วิทยาลัยครูจะต้องพิจารณาและตระหนักการออกแบบหลักสูตรประเภทไหนตั้งกล่าวข้างต้น และไม่ควรถูกทำหลักสูตรจากการเริ่มต้นด้วยหลักสูตรระดับอนุปริญา ซึ่งจะเป็นการสร้างปัญหาในการจัดทำหลักสูตรต่อยอดเพิ่มเพิ่มอีก 2 ปี เพื่อขจัดปัญหาต่อไปในอนาคต การสร้างหลักสูตรปริญา 4 ปี ควรพิจารณาอย่างยิ่งและการรับนักศึกษาเข้าเรียนในโปรแกรมหลักสูตร ขอให้คำนึงถึงเกณฑ์มาตรฐานวิชาการเป็น เรื่องสำคัญด้วย ถึงแม้ว่ากรมมีนโยบายและ

มีแผนรับนักศึกษาให้อยู่ในสัดส่วนใกล้เคียงกันคือ สาขาวิชาชีพครูต่อสาขาวิชาการอื่นเป็น 50 : 50 แต่เน้นไม่ได้หมายความว่า จะจัดการรับนักศึกษาวิชาการอื่นเพิ่มเติมจากสายครุศาสตร์ หรือ ศึกษาศาสตร์วิชาชีพครู ถ้ามาตรฐานวิชาการหรือความพร้อมในการเปิดสอนไม่พอเพียง

การกำหนดอัตราส่วน 50 : 50 เป็นนโยบายและเป็นการกำหนดเพดานในการจัดการศึกษาตามแผนงานการจัดการศึกษา อย่างไรก็ตาม ถ้าวิทยาลัยไม่มีความพร้อมและไม่มีศักยภาพตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร วิทยาลัยควรจะต้องวางแผนและพัฒนาความพร้อมเพื่อนำไปสู่การรับนักศึกษาและการเปิดสอนหลักสูตรในกาลข้างหน้า ด้วยวิธีนี้การจัดการศึกษาในวิทยาลัยครูก็จะบรรลุเป้าหมายในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงที่ตั้งไว้ แม้จะต้องใช้เวลาอยู่บ้าง การผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอาจจะก่อให้เกิดอันตราย และผลเสียหายต่อมาตรฐานวิชาการระดับอุดมศึกษาอย่างยิ่ง

ดังนั้นการจัดการศึกษาของวิทยาลัยครูในฐานะสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงาน ความต้องการของสังคมและความพร้อมของสถาบันการศึกษานั้น ๆ เป็นสำคัญ ยิ่งกว่าการกำหนดอัตราส่วนหรือจำนวนนักศึกษาวิชาชีพครูต่อจำนวนนักศึกษาวิชาการอื่นดังกล่าวข้างต้น แน่นนอนที่สุดวิทยาลัยครูเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาและเป็นของรัฐ ซึ่งคณะรัฐบาลผู้บริหารระดับต่าง ๆ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและกรรมการฝึกหัดครูจะต้องระดมสรรพกำลังทุก ๆ ด้านเพื่อพัฒนาความพร้อมและศักยภาพในการเปิดสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป

*****

ใบเฉพาะในบริเวณ
บริการเอกสารดีดานเท่านั้น

